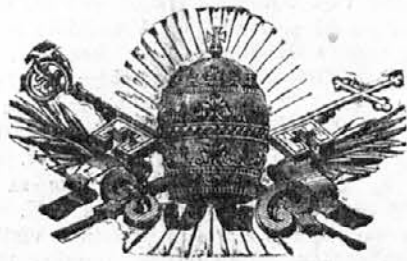

Slovenski dom

štev. 33.

V Ljubljani, petek 10. februarja 1939.

Leto IV

Papež Pij XI.

Vatikansko mesto, 10. februarja.

Davi ob 5.31 je umrl sv. oče Pij XI., največji papež novega veka, krmar katoliške Cerkve v najtežjih in najstrašnejših letih, ki jih je svet doživljal po vojni.

Sv. oče je v ponedeljek zaradi majhnega prehlada moral ostati v postelji, da bi bil zdrav za nedeljo, ko so v Rimu pripravljali velike slovesnosti v proslavo 10 letnice, kar je bilo izvedeno pomirjenje med Sveto stolico in Italijo. Včeraj popoldne, ko je prehlad že čisto izginil, je pa sv. oče dobil nenaden napad srčne naduhe, ki je trajal tričetrt ure. Sv. oče je bil ves ta čas v nezavesti. Zaradi tega napada je nastalo v Vatikanu in po svetu, ki je za novico izvedel po radiu, veliko razburjenje. K sv. očetu so takoj prihiteli njegovi sorodniki, državni tajnik kardinal Pacelli in drugi. K papežu so takoj poklicali prvega rimskega strokovnjaka za srčne bolezni profesorja Bonanoma, ki je ostal v družbi dr. Rocchia vso noč. Ponoči se je

sv. očetu stanje izboljšalo, okrog štirih pa je dobil nov napad, za katerega so zdravniki takoj ugotovili, da bo usoden. Ker ni bilo upanja na izboljšanje, je msgr. de Romanis, papežev tajni zakristan, podelil papežu zakramente za umirajoče. Po prejemu sv. obhajila in poslednjega olja se je začel smrtni boj, ki je trajal eno uro. Ob 5.31 zjutraj je vrhovni poglavar katoliške Cerkve zatisnil svoje trudne oči.

Pri smrtni postelji sv. očeta so bili navzoči papežev nečak grof Ratti, guverner vatikanskega mesta, kardinal Pacelli, Dominiononi in drugi. Msgr. de Romanis je molil molitve za umirajoče, med katerimi je sv. oče samo narahlo premikal ustnice. V zadnjih trenutkih življenja je dvignil desnico in blagoslovil vse navzoče, nato je zaprl oči za večno. Njegov obraz je ostal jasen in ves poduhovljen. Zadnje besede, ki jih je zašepetal, so bile, kolikor so navzoči mogli slišati:

»Mir, mir, o Jezus!«

Zadnje besede velikega papeža Pija XI. so bile:

„Mir, mir, o Jezus...“

Vatikansko mesto, 10. februarja. Takoj, ko je sv. oče zatisnil oči, je bil v vatikanski državi razglašen strog molk. Zagnili so vsa okna in zaprli vrata, vsi tujei so morali takoj zapustiti ozemlje papeške države.

V Vatikan je takoj prišel državni tajnik kardinal Pacelli, ki je vest o papeževi smrti nemudoma sporočil italijanskemu vladarju, predsedniku vlade Mussoliniju, diplomatskemu zboru, poslanikom pri Sveti stolici ter vsem kardinalom, ki se mude v Rimu. Državne posle in vodstvo Svete Cerkve za čas, dokler ne bo izvoljen novi papež, je prevzel svet kardinalski kolegij. Zbor kardinalov, onclave, se bo sestel 28. februarja, da izvoli Sveti Cerkvi novega poglavarja.

Truplo sv. očeta je v jutranjih urah ostalo na postelji v smrti sobi. Vrata papeževe sobe je takoj zaščitila plemiška garda z meči. Sklenili so mu roke na prsih in mu stisnili vanje majhen zlat križ. Pri vzglavju postelje so priglajali štiri velike sveče. Pred oltarjem, postavljenim v papeževi sobi, je kardinal De Anali ob 7.15 začel brati prvo sveto mašo. Kardinali so v sobi svetega očeta maševali drug za drugim vse jutro in molili ob njegovem truplu.

Popoldne bodo truplo sv. očeta prenesli v prestolno dvorano, ki jo še preurejajo.

Vsi italijanski in tuji kardinali, kar jih je v Rimu, so takoj po obvestilu prišli v Vatikan. Edino oni so smeli stopiti v sobo, kjer počiva truplo sv. očeta Pija XI. Prihajali so drug za drugim, vsega skupaj 40 po številu, poklekali pred mrtvaško posteljo in poljubili sv. očetu roko, ki je omahnila v zadnjem blagoslovu za svet.

Papežev ceremonijal Respighi je nato oblekel sv. očetu papeško obleko iz bele volne s palijem in rdečim pokrivalom.

Življenjska pot svetega očeta

Sveti oče Pij XI. se je pisal, preden je postal poglavar katoliške cerkve, Achilles Ratti. Rodil se je dne 31. maja 1857 v Desio pri Milanu kot sin tkalskega obrtnika. Njegova mati je zelo želela, da bi se posvetil duhovskemu stanu in je pri stricu duhovniku Rattiju dosegla, da se je začel za malega nadarjenega fanta zanimati. Izposloval je znanj, da je študiral v raznih kolegijih v Desio, Monza, Milanu in pozneje v Rimu na Gregorijani. V Rimu je bil 1879 posvečen za duhovnika potem, ko je na gregorijanski bogoslovni fakulteti promoviral za doktorja bogoslovja. Leta 1882 se je vrnil nazaj v Milan, kjer je postal profesor na nižjem semenišču. Takrat že se je začel živo zanimati za planinarstvo in je kot plezalec najvišjih alpskih vrhov dosegel sloves, ki je bil za tiste čase zelo redek. Saj je bil med prvimi, ki so zmagali Matterhorn. Svoje turistične spomine je opisal pokojni papež sam v knjižici »Alpski spisi duhovnika dr. Achilla Rattia, ki je bila prevedena v vse svetovne jezike ne toliko zaradi pisatelja, marveč zaradi strokovnega znanja, ki ga je knjiga razodevala. Že takrat tudi je govoril francoščino, angleščino in nemščino popolnoma gladko, kot da bi to bili njegovi materni jeziki. Iz semenišča je bil premeščen kot skriptor, pozneje pa kot konservator na slovito knjižnico »Ambrosiana«. Prefekt te knjižnice je postal leta 1907 in s tem je tako rekoč dosegel tisto višino na svoji življenjski poti, s katere so mu postala pota odprta na najvišje vrhove vpliva in ugleda. Prišel je v stik z največjimi učenjaki sveta in seveda tudi z najvišjimi odličniki vatikanske Rima. Že štiri leta pozneje ga je svet oče poklical v Rim, kjer mu je izročil Vatikansko knjižnico, potem ko je dotedanji prefekt pater Ehrle iz D. J. vsled starosti odstopil. Prefekt knjižnice je postal z dekretom papeža Benedikta XV. leta 1914.

Papež Benedikt XV. je imel v Rattiju takšno zaupanje, da mu je poveril silno težavno diplomatsko misijo na Poljskem, kamor ga je takoj po prevratu leta 1918 poslal za apostolskega vizitatorja, čeprav se Ratti do takrat v vatikanski diplomaciji niti malo ni udeleževal. Poljska je bila takrat že od Nemcev zasedena in je bil poklic Rattija skoraj nevzdržen. Računati je moral z Nemci, ki so bili gospodarji v deželi, računati s Poljaki, ki so bili lastniki narodne zemlje in o katerih je vedel, da bodo na njej kmalu organizirali svojo lastno narodno državo. Leta 1919 je bil imenovan za apostolskega nuncija v Varšavi in istočasno tudi posvečen v titularnega nadškofa lepantskega.

Leta 1921 junija meseca je nenadoma umrl milanski kardinal Ferrari. Papež Benedikt XV. je poklical Rattija iz Varšave ter ga imenoval za novega milanskega nadškofa ter mu tudi kmalu poslal kardinalski klobuk.

Dne 6. februarja je bil kardinal Ratti od kardinalskega konklava izvoljen za naslednika papeža Benedikta XV. in je izbral ime Pija XI. Prvič po 52 letih, to se pravi, odkar je Italija zasedla cerkveno državo in Rim, je novoizvoljeni papež dal blagoslov »Urbi et orbi« ne več v notranjosti bazilike sv. Petra, marveč z zunanega balkona. S tem prelomom 50letne tradicije je fa-

Rimsko prebivalstvo, ki je bilo ves teden razburjeno zaradi papeževe bolezni, je izvedelo za smrt sv. očeta po zvonovih, ki so iznad cerkve sv. Petra oznanili mestu in katoliškemu svetu, da je Cerkve izgubila svojega najvišjega pastirja. Za zvonovi sv. Petra so se oglasili zvonovi vseh rimskih cerkev in zvonili vse jutro. Vatikanski radio je pošiljal vse jutro in vse dopoldne v svet žalostno novico in popisuje pretresljive zadnje trenutke sv. očeta. Sporoča svetu oporoko »papeža miru«, ki je danes zjutraj z umirajočim glasom zašepetal »urbi et orbi«, zadnjo željo, katero je skušal uresničiti z vsem svojim velikim delom, zadnjo prošnjo, ki se glasi:

»Mir, mir, o Jezus!«

Državno tajništvo je brzojavno obvestilo vse nunciature po vsem svetu o smrti Pija XI.

Ob 8 je prišel v Vatikan italijanski poslanik pri sveti stolici, ki je državnemu tajniku Pacelliju izrekel sožalje svojega vladarja in italijanske vlade.

Vsi rimski in italijanski listi ter večina časopisov po Evropi je takoj zjutraj izšla v posebnih izdajah. Radio je vest o papeževi smrti bliskovito poslal po vsem svetu. Povsod je zaradi smrti sv. očeta zavladala silna žalost. Z vseh dvorov in od vseh državnih poglavarjev sveta prihajajo v Vatikan žalne brzojavke, po vseh cerkvah sveta zvone zvonovi in kličejo vernike, naj molijo za pokoj svojega najvišjega duhovnega očeta.

Belgrad, 10. februarja. Tukajšnja apostolska nunciatura je dobila v jutranjih urah brzojavko po radiu, da je sv. oče Pij XI. zjutraj ob 5.31 umrl. Takoj po prejemu te vesti je bila na apostolski nunciatu razobešena papeška zastava na pol droga.

koj nakazal, da bo nadaljeval že od papeža Benedikta XV. začeto politiko sporazuma z italijansko vlado. Tudi je obdržal kardinala Gasparija za svojega državnega tajnika, kar se le redkokdaj dogaja v zgodovini cerkve.

Vsebina pontifikata papeža Pija XI. je vsa označena po geslu, ki si ga je izbral: Pax Christi in regno Christi, Kristusov mir v Kristusovem kraljestvu. V tem pravcu je vodil katoliško cerkev z duhom, ki je takoj pokazal, da je neklonljiv in z roko, ki je takoj pokazala, da je železna. Njegov pontifikat je zares organizacija miru med cerkvijo in raznimi državami s pomočjo konkordatov, ki jih je sklenil več kot katerikoli drugi papež ter vzpostavitev Kristusovega miru v človeški družbi s pomočjo Katoliške akcije, ki jo je postavil v fronto proti raznim razdiralnim idejnim gibanjem duha, ki so se pojavili na razvalinah Evrope in sveta ob zaključku svetovne vojne. Prvo veliko delo je bila sprava med cerkvijo in državo v Italiji s podpisom lateranskega konkordata dne 7. julija 1929, ki mu uje takoj sledila lateranska pogodba, ki je končno veljavno izbrisala tako imenovano »italijansko vprašanje« ter je osvobodila »vaticanskega ujetnika«. Na dan svoje zlate maše je papež Pij prvič tudi zapustil vatikansko ozemlje, ki je postalo samostojna vladavina. Kmalu nato sta prišla italijanski kralj in kraljica, da se poklonita svetemu očetu. Sledila je nato cela vrsta konkordatov. Najprej z Letonsko, zatem s Bavarsko, s Poljsko, z Litvo, s Prusijo, potem s hitlerjevsko Nemčijo in z bivšo Avstrijo.

V njegovem pontifikatu ni manjkalo težkih preizkušenj za katoliško cerkev. Okruta preganjanja katoliške cerkve in njenih vernikov v Mehiki so bila le začetek. Sledila je Španija, kjer je komunizem porušil skoraj do tal vse, kar je katoliška cerkev štela lastnega, razen globoke vere španskega naroda, ki je pri večjem delu ostala neoškodovana. Tudi trpljenje krščanstva v Rusiji je papežu Piju prizadelo mnogo duševnega trpljenja in je bilo vedno predmet njegove velike skrbi.

Svoje obnovitveno delo je papež Pij XI. začel v svojih velikih okrožnicah, v katerih zavzema stališče do sodobnih idejnih trenj in potreb. Semkaj spada njegova velika okrožnica o svetosti katoliškega zakona in zakonskega življenja, nadalje velika okrožnica o socialnih vprašanjih, ki je dala smernice za dolgo dobo let v naprej, kako katoliška cerkev pojmuje organizacijo družabnega reda. Vse svoje sile je posvetil Katoliški akciji, ki je njegova tvorba, plod njegovega prodornega duha, program vladarja, ki gleda naprej in s pomočjo božje previdnosti najde sredstva, ki so v danih trenutkih zgodovine potrebna za obrambo človeštva pred zmolami. Veliko ljubezni je posvetil tudi misijonem in je on tisti papež, ki je posvetil prve kitajske šole — domačine, ki je posvetil v šole črnokozce in je preosnoval vsem misijonsko službo.

Njegov pontifikat je položil temelje za delo, ki ga bo katoliška cerkev morala nadaljevati in končati pod vodstvom drugega moža, ki ga bo božja previdnost poklicala, da vlada svet v razdobju, ko je človeštvo zavito v temo zmotnih trenj in da ga pripelje zopet nazaj k luči vere.

Vest o smrti sv. očeta se je po Belgradu raznesla z bliskovito naglico in je vse mesto zavila v žalost.

V Ljubljani se je novica o smrti sv. očeta razširila ob 8 zjutraj. Kmalu nato se je oglasil zvon v stolnici, za njim pa zvonovi ostalih ljubljanskih cerkev.

Iz življenja papeža Pija XI.

Rojen v mestu Désio, nadškofije milanske dne 31. maja 1857.

V mašnika posvečen v Rimu dne 20. decembra 1879.

Doktor knjižnice »Ambrosiana« v Milanu, novembra 1888.

Izvoljen za načelnika te knjižnice marca 1907.

Imenovan za papeževega prelata 6. marca 1907.

Načelnik vaticanske knjižnice dne 1. septembra 1914.

Kanonik vaticanske bazilike dne 14. septembra 1914.

Apostolski protototar supra numerum dne 28. oktobra 1914.

Vizitator Poljske in mejnih pokrajin dne 25. aprila 1918.

Apostolski nuncij na Poljskem dne 6. junija 1919.

Naslovni nadškof libartski, imenovan dne 3. julija 1919, posvečen v Varšavi dne 28. oktobra 1919.

Naslovni nadškof adanski 19. aprila 1921.

Nadškof milanski dne 13. junija 1921.

Kardinal dne 13. junija 1921.

Za papeža izvoljen dne 6. februarja 1922.

Slovesno kronan dne 12. februarja 1922.

Vesti 10. februarja

Argentinska vlada je uradno izjavila, da smatra, da rdeče španske vlade ni več. Proti tej izjavi, katero je pozdravil ves narodni tisk, je osuro ugovarjal rdeči poslanik, češ da Anglija in Francija še vedno priznavata Negrinovo vlado.

Nov rekord v poletu iz Afrike v Južno Ameriko je dosegel sloviti italijanski letalec polkovnik Bisco, ki je progo od Dakarja v Afriki do Port Natala v Braziliji preletel s hidroplanom s povprečno brzino 345 km na uro.

Bivši predsednik češkoslovaške republike dr. Beneš in žena sta večerj dopela v New York, kjer bosta ostala pet dni. Newyorški župan La Guardia je sinoči priredil zasebniku dr. Benešu uradni sprejem. Iz New Yorka bo Beneš potoval Chicago, kjer bo na vseučilišču predaval o vprašanjih demokracije.

Načelnik ameriške zvezne policije je dal časopisju podatke, po katerih je v letu 1938 prišlo vsakih pet minut do ropa, vsakih 40 sekund do tatvine, vsaki dve minuti in 15 sekund do tatvine avtomobila, vsakih 39 minut pa do uboja ali umora.

Predsednik češkoslovaške vlade Beran je imel na večerajšnji seji vrhovnega gospodarskega sveta govor, v katerem je poudaril, da hoče nova češkoslovaška država živeti v najboljših političnih in gospodarskih odnosih z vsemi sosedomi, zlasti pa z Nemčijo.

Bivši švicarski zvezni predsednik Motta je večerj sprejel časnike in jim v razgovoru izjavil, da je Švica trdno odločena ostati v vsakem evropskem sporu nevtralna in vzdrževati prijateljske zveze z vsemi sosedomi. Zaradi tega prosi vlada časnike, naj se pri svojem pisanju vzdržujejo vseh napadov na sosede ter se ravna samo po koristih domovine.

Smrtne obsodbe v Romuniji

Bukarešta, 10. febr. m. Vojaško sodišče v Cluju je ob 11 ponoči končalo razpravo proti 54 obtožencem, ki so bili soudeleženi pri atentatu na rektorja vseučilišča v Cluju. Vojaški državni tožilec je zahteval smrtno kazen za štiri glavne obtožence, to je za Cajana Aurela, Popo Jona, ki sta ubila policijskega agenta Grujo, ter za atentatorja Božo Stefana in Jurija Atofana. Vojaško sodišče bo izreklo sodbo ob 5 zjutraj. Pričakujejo, da bo sodišče sprejelo zahtevo državnega tožilca in da bodo omenjeni štirje obtoženci obsojeni na smrt. V smislu zakona od 24. aprila lanskega leta se mora smrtna kazen izvršiti v 24 urah po objavi sodbe. Obsojenci bodo ustreljeni.

Podpis nove trgovske pogodbe med nami in Francijo

Pariz, 10. feb. m. Danes dopoldne bo na Quai d'Orsay podpisana nova francosko-jugoslovanska trgovinska pogodba, ki je bila večerj sklenjena. V imenu jugoslovanske vlade je pogodbo sklenil pomočnik zunanjega ministra in šef jugoslovanske trgovinske delegacije Milivoj Pilja, v imenu francoske vlade pa generalni ravnatelj za sporazume v ministristvu za trgovino in industrijo Alland. V

imeni Francije bosta danes podpisala novo pogodbo zunanji minister Bonnet in trgovinski minister Gentin, za Jugoslavijo pa poslanik in opolnočni minister dr. Purič, ter pomočnik zunanjega ministra Milivoj Pilja.

Nova francosko-jugoslovanska pogodba daje možnost za večjo izmenjavo blaga in za poglobitev gospodarskih odnosov med obema državama.

Obisk grškega ministrskega predsednika v Belgradu

Belgrad, 10. febr. m. Iz Aten poročajo, da bo predsednik grške vlade Metaksas prihodnjo sredo odpotoval v Solun, kjer bo ostal en dan. Od tod se bo odpravil prihodnji petek v Belgrad ter se bo tu zadržal dva dni. Med tem časom bo imel več sestankov z našimi vodilnimi politiki. Z njimi bo

razpravljali o vseh vprašanjih, ki zanimajo obe prijateljski in zavezniški državi. Iz Belgrada bo skupno z zunanjim ministrom dr. Cincarjem Markovičem odpotoval na konferenco zunanjih ministrov in zastopnikov držav Baltskega spozuma.

Razširjenje glavnega poštnega posloplja

Ljubljana, 10. februarja. Na prostoru, kjer stoji sedaj glavno poštno posloplje, na vogalu Selenburgove in Prešernove ulice, se je nahajala stara hiša št. 54 v Slonovi ulici, kakor se je imenovala poprej Prešernova. Na podlagi notarskega akta z dne 8. aprila 1876 sta bila 24. januarja 1877 vpisana v zemljiški knjigi kot lastnika Janez in Jože Luckmann, vsak do polovice. Brata Luckmanna, odlična in ugledna ljubljanska finančnika in gospodarstvenika, sta 2. avgusta 1893 prodala hišo avstrijskemu državnemu erarju, ki je bil nato 2. septembra 1893 na predlog dunajskega trgovinskega ministrstva vključen v zemljiški knjigi kot lastnik »K. k. Aerar«.

Po končani svetovni vojni je ta erar še več let fungiral kot lastnik do eklepa sanžermenske pogodbe. Finančna prokuratura v Ljubljani je v imenu Kraljevine SHS 20. julija 1921. predlagala v smislu člena 208 omenjene mirovne pogodbe in v smislu rešitve ekonomsko-finančnega komiteja v Belgradu, da se je na posloplje, spadajoče pod vlož. št. 22 k. o. Kapucinski predmestje vključila lastniška pravica za »Drž. zaklad Kraljevine Jugoslavije«.

Kot omenjeno, stara hiša je bila l. 1893. prodana avstrijskemu erarju. V letih 1894-1895 so začeli graditi sedanje poštno posloplje. Po takratnih kalkulacijah, ko je Ljubljana štela okoli 25.000 prebivalcev, so graditelji smatrali, da bo veliko posloplje ustrezalo za desetletja in petdesetletja svojemu namenu. Toda posloplje je že pred vojno imelo velike težave. Po vojni pa so se pridružile poleg tehničnih neprilic še stiske zaradi prostora za vse poštno velike posele. Naravno je, da je morala poštna uprava misliti in proučevati problem, kako bi se moglo poštno posloplje preurediti in dvigniti.

Nekateri zagovarjajo veliki načrt, da bi se to posloplje opustilo in zgradila moderna, velika, vsem poštnim in javnoprometnim zahtevam ustrežajoča poštna palača nasproti glavnega kolodvora, n. pr. na praznem zemljišču nasproti kolodvoru, kjer so sedaj razni vrtovi in gredice za zelenjavo. Ta svet

je last železniške uprave. Proti temu načrtu pa je tehten in utemeljen ugovor, da ni mogoče sedanje posloplje popolnoma opustiti, ker je tehnično nemogoče, da bi se mogla avtomatična telefonska naprava kam drugam prenesti hkratu z mednarodno telefonsko centralo, kakor je tudi težko prenesti sedanje brzojavne naprave.

Da se kolikor toliko odpravijo sedanje poštno tehnične ovire, se je poštna uprava odločila, da preuredi in dvigne glavno posloplje za eno nadstropje in pol. Tehnični oddelek banke uprave je izdelal zadavne načrte že lani in so bili stroški preureditve preračunani na 2.500.000 din. Zadovni kredit je bil v Belgradu tudi dovoljen. V dvignjenih prostorih bi se nahajali arhivi in pa primerno učilnice za tečaj, namenjene poštnemu oseboju. Treba je dalje preurediti odnosno razširiti telefonsko avtomatično centralo. Sedaj je vseh telefonskih naročnikov 1887. Mnogo interesov za telefon pa mora čakati, da se kablske žile pomnože in spopolnijo. Ko bo izvedeno dvigovanje posloplja in njegova preureditev, bo lahko poštna uprava zadovoljila vse interese in kompetente za telefon.

Glavni načrti in tudi podrobni načrti so bili nato predloženi gradbenemu uradu mestnega poglavarstva. Poprej odobreni načrti pri gradb. uradu so predmet podrobnega proučevanja. Gradbeni urad je načrte v bistvu odobril, toda zahteval je, da se načrti v nekaterih točkah spremene. Med drugim je predlagal, da bi se na mestu sedanje avla pri pritličju napravila čakalnica za tramvajsko potnike in primerno preuredila, dalje da bi se sedanja kupola spremenila in streha drugače napravila. Proti čakalnici so bili gotovi pomisleki od strani poštno uprave. Kakor smo sedaj informirani, pa je poštna uprava sprejela predlog mestnega gradbenega urada. Napravila se bo čakalnica, široka 4 m. Ker so sedaj načrti v polnem obsegu odobreni, bodo poslani še v Belgrad in je pričakovati, da bodo prišli s preureditvijo poštnega posloplja v doglednem času.

Načelnik francoskega generalnega štaba Gamelin je pred dvema dnevnoma dopotoma v Metz in bo pregledoval utrdbe ter garnizije ob francosko-nemški meji.

Predsednik francoske vlade Daladier je na seji senatnega obrambnega odbora večerj povedal, da pripravila vlada obsežno preosnovo vrhovnega generalnega štaba, da bi tako francoska vojska lažje zadostila vsem nalogam, ki jo čakajo.

Ljubljana od včeraj do danes

Nekaj kaže, da se bo počasi le uveljavil jug. Včeraj je bilo tako presneto toplo, da so popoldne nekateri ljudje suknje že kar puščali domov. Po cestah so se preganjali otroci. Ta drobiž so v mrazu starši držali doma, včeraj pa se je kar prikradel pred hiše, kjer so se začeli igrati in loviti, kakor spomnila. Zvečer je spet pritisnil mraz, megle se je pripodila z Barja in skrila zvezde. Se luna se skozi beli strop ni mogla preriniti. Davi je termometer sicer kazal kakšne tri stopinje pod ničlo. Megle pa ni bilo, te glasnice lepega vremena, ki v jutru skrivaj sijajen dan. Za nočjo je napočilo jutro. Z juga so se že prištilili sivi oblaki, nebo se je zagnilo. Na severu je sicer še lepo obrisano, zdi pa se, da bo že v kratkem jug le prišel do veljave. Morda bo vreme zdaj krenilo na druga pota in nam bo prineslo dežja, če ne celo snega.

Imeli so 17 prevozov

OOd včeraj do danes so reševalci posredovali v 17 primerih. Med drugim so v ljubljansko bolnišnico prepeljali tudi naslednje poškodovance:

Hlapca Franca Mostarja, ki je uslužen pri Josipu grinu na Laverici. Mostar se je včeraj peljal s parom konj po Smartineki cesti. Nenadoma so se

mu v bližini podvoza splašili konji. 32letni hlapec je pri tem padel z voza in se hudo poškodoval po glavi.

Osemetleno pečarjevo hčerka Frančiška Tomšič iz Tacea 99, je bila v gozdu, pa ji je po nesreči padel na nogo hlo d in ji jo zlomil. Nemudoma so odšli na kraj nesreče reševalci, ki so jo prepeljali v bolnišnico.

Knjigovez v Učiteljski tiskarni, Ivan Mohar, je pri delu po nesreči vstalil roko, predaloč v stroj. Strlu mu je zmečkal prste na desni roki.

Novosti iz bolnišnice

Razen tistih poškodovancev, ki smo jih registrirali pri podalkih z reševalne postaje, je včeraj bolnišnica sprejela v oskrbo še tale dva pacienta.

Mlinar brez dela, Janez Javornik, je zlezal na drevo, pa se mu je odlomila veja. Padel je in si poškodoval lepo roko.

Kočarjev sin Pavle Kušar pa je imel še neprijetnejšo nesrečo. Padel je s klopi in si zlomil desno nogo. Take nesreče pa se menda res ne dogajajo vsak dan.

V bolnišnico dan za dnem še vedno prihajajo ljudje v velikih množicah. Naval kar noče pone-

Od tu in tam

Proti ukinitvi karlovskega okrožnega urada a zavarovanje delavcev so se dvignili vsi karlovske obrtniki in delavci. Zaved je bil zadnja leta deficiten kakor mnogo drugih okrožnih uradov na jugu in vzhodu naše države. Pač pa se je karlovskega zaved v lanskem poslovnem dobi popravi in izkazal celo dobiček. Kljub temu pa so prišla iz merodajnih mest poročila, da se mora karlovskega zaved ukiniti. Kaj bi to pomenilo za delavce, ki bi lahko mislili. Zaradi zdravjenja bi morali potovati v Zagreb ali Sušak. Zato je razumljiv njihov protest.

Izredno nadarjen je kmet Ilija Lučič iz Sekeveca pri Djačkovu. Mlad bi šel rad v šole, toda kot edini sin je moral za očetom prevzeti veliko posestvo. Toda želja po znanju ga je gnala naprej, da se je naučil v teku let kar šest tujih jezikov. Poleg tega se je ukvarjal še z drugimi svojimi opravili. Iz lesa je izrezljal veliko stensko ured, ki se danes teče popolnoma pravilno. Niti en vijak ni iz železa. Ko se mu je posrečilo to prvo, je izrezljal iz lesa še žepno ura. Nedavno pa je sestavil lesen pisalni stroj, ki ga je razstavil tudi na zagrebškem velesejmu. Slednjič pa je postavil tudi velik daljnogled in ga postavil na dvorišču. Z njim bo opazoval zvezde in sonce.

Sovražnik belgrajskih babic se je moral predvčerajšnjim zagovarjati pred sodiščem. Stari rojaka Radomir Stanković je bil zaradi ponovnih tatvin in tudi enega uboja obsojen na dvajset let roboje. Po sedmih letih pa so ga pogojno izpustili na svobodo, ker se je lepo vedel. Komaj pa je zadilah svobodni zrak, je začel po starim. Kradel je in vlamjal, zlasti v špecerijskih trgovinah. Slednjič si je privoščil tudi belgrajske babice. Pozno ponoči je pozvonil na stanovanju in prošil babico, naj gre k porodu njegove žene. Vse je bilo hitro domojeno in kmalu sta babica in Stanković hitela proti predmestju. Ko sta pa prišla na samoto, je Stanković potegnil samokres, ga pomolil babici pod nos in jo s tem prisilil, da se mu je vdala. Tako je zlorabil pet babic.

Komaj kilogram mila porabi povprečno vsak Jugoslovani na leto. Ta številka pove, da smo v naši državi glede higiene še daleč za drugimi kulturnimi narodi. V Evropi imajo prvenstvo v tem Nemci, kjer porabi vsak prebivalec povprečno po 10 kg mila letno. Nemcem sledi Francozi s 7 kg. Seveda moramo pri tem povprečnem merjenju vedeti, da zahodni kraji v državi porabijo mnogo več mila kakor pa vzhodni. Da v porabi prednjači Slovenija, ni treba niti poudarjati. Vse domače potrošnje krijejo s svojo proizvodnjo domače tovarne. Le cene so precej visoke, toda tovarnarji pravijo, da jih prebudo tareje razne samoupravne in občinske troarine. Pač pa so tovarne sposobne, da v vsakem primeru zadostijo domači porabi mila, pa naj se še tako visoko dvigne.

Življenje si je končala, ker je morala zapustiti svoje otroke, žena trgovca Stojana Adimovića iz Gornjega Milanovca. Žena Anica je pred nekaj tedni začela kazati znake duševne bolezni in silne potrtosti. Edinole njeni otroci so ji sem pa tja pripravili vesela urica. Na zdravnikovo zahtevo pa je morala nedavno oditi od doma na zdravljenje v gorat kraj. Slovo od otrok ji je bilo silno težko. V zdravilišču je zmerom tarnala in zdihovala po svojih otrokih. Samota jo je še bolj potrla. Včeraj pa jo je popoldne prišla obiskat sestra. Ko je stopila v sobo, jo je našla že mrtvo v mlaki krvi. Nesrečna Anica se je ustrelila s samokresom, a v levi roki je krčevito stiskala sliko svojih otrok.

Vaškega strahovalca in prepeha v Granešinskih Novakih je s kolom do smrti pobil trgovski potnik Pavle Budisavljevič. Peter Smrček je bil znan kot nepomirljiv izivcač in prepehač. Vsa vas se ga je bala. Kmetje so se ga izogibali, kadarkoli so se ga mogli. Včeraj je prišel Smrček k Budisavljeviču in se z njim začel brez pravega povoda prepirati. Iznenada je potegnil samokres in ga pomolil potniku pod nos. Budisavljevič se je v trenutku zanael. Pograbil je za bliskovito naglico bližnji kol in z njim treščil Smrčka po glavi. Udarce je bil strahovit, da je obležal izivcač na tleh mrtve. Budisavljevič se je šel sam prijaviti orožnikom, vaščani pa se niso kljub tragičnemu dogodku mogli vzdržati veselja, da je izginil iz njihove srede nevšečen človek.

Dalmacija ima zadnje dni nenavadno muhasto vreme. Še pred kratkim smo pisali, da se je zaradi hude burje ozračje naglo ohladilo in da je v Kotorskem zalivu morje celo zmrazilo. Tudi Dubrovnik, ki velja za naše najtoplejše mesto in zimsko letovišče, ni bil glede mraza nič prikrjajšan. Komaj pa je vihar ponehal, so nastopili spet sončni dnevi. Zadnje dni so izmerili v Dubrovniku 27 stopinj v senci, a v vodi 18 stopinj. Zato je bilo polno kopalcev na morju.

Tri otroke, ki jih je zavržl oče, so ukradli cigani iz okolice Sremske Mitrovice. Kmet Zarko Bačanović se je po smrti svoje žene začel sukati okrog neke druge ženske. Kmalu jo je pripeljal na svoj dom, a tri otroke, katerih najstarejši je imel devet, a najmlajši tri leta, je pustil v nemar. Na pravoslavni božič pa je pobral nekaj svojih stvari in pobežnil s svojo prilježno. Otroci so ostali prepuščeni samim sebi. Vaščani so se zanje nekaj časa brigali, dokler jih niso razcapani in izstradanih dobili cigani, jih odeli po ciganske in jih vodili s seboj, da so jim po vaseh prosjajali. Otroci so med novimi redniki preživeli težke dneve. Končno so jih prijeli orožniki in z njimi tudi cigane. Potem pa so sodišču naznanili brezsrčnega očeta, katerega pa zaenkrat še iščejo.

Dve glavi sta padli zaradi enega samega bolnega konja v okolici Petrovgrada. Kmet Dobič je kupil konja od cigana Ferkovića. Komaj pa ga pripeljal v svoj hlev, je spoznal, da je žival bolna. Odpeljal je konja nazaj k ciganu in zahteval povračilo denarja. Ker cigan ni bil pri volji, da bi denar vrnil, je Dobič jezen potegnil nož in ga zaril ciganu v trebuh. Na Ferkovićeve vdihe pa so prišli drugi cigani in se Dobiča lotili. Pa so ga izkupil. Dobič je dva obdelal z nožem. Ker je bil tudi sam ranjen, je odšel k bližnjemu zdravniku. Ko se je vračal, sta ga dva cigana ponovno napadla. Tudi tema dvema se je Dobič postavil po robu in ju oklal. Eden od ciganov je težkim ranam podlegel še prej kakor pa goljuf Ferković.

Ne da bi se s kom prepiral, jo je dobil z ušesom pod rebra delavec Andrej Čufer iz Siaka. Včeraj je sedel v gostilni in s prijatelji kvartal zandarija. Pri nasprotni mizi pa so sedeli Nikolaj Lipce z ženo Baro in Čuferjevim svakom Jožetom Brgljajem. Brez kakšnega povoda je Lipce vstal in zaril nož Čuferju pod rebra. Navzoči so se spogledali, ker niso mogli razumeti, zakaj bi Lipce zabodel Čuferja. Lipce je bil temeljito pijan in je nameril svoj udarec prejkone nekemu drugemu, pa je zaradi zamegljenih oči udaril nepravga.

Prepotrebna dela v celjskem okraju

Celje, 10. februarja.

Celjski okraj se nahaja v osrčju naše banovine. Pripada mu tudi lepa spodnja Savinjska dolina. Približno obsega 587 kv. km. Posebno rodovitna je zemlja v Savinjski dolini in tudi proti vojniški in teharski strani. Imamo pa v celjskem okraju tudi precej močvirnat in neplodna zemlja, ki obsega po mnenju kmetijskih strokovnjakov kar 1824 ha ali 3,2% tal v celjskem okraju. To je zemlja, katere ne donaja našemu kmetu ničesar, zanj pa mora plačevati četudi majhen davek. Veliko se je storilo zadnja leta, vendar še izdaleka ne zadostja potrebam, ki bi lahko vso to zemljo zboljšalo v korist našega kmetijstva. Občine v svojih letnih proračunih ne postavljajo posebnih zneskov za osuševanje teh zemljišč, ker nimajo niti najnujnejšega denarja za socialno skrbstvo svojih občin. Na drugi strani vidimo, da je nekaj občin stavilo v svoj proračun nekaj zneskov za osuševanje močvirnatih zemljišč, ti zneski pa so tako skromni, da se z njimi ne da ničesar ali vsaj malo pomagati. Ni pa nad temi deli, če se sploh vrše v občinah, nikakega nadzorstva kmetijskih strokovnjakov, ki bi z majhnim denarjem več storili, kakor nestrokovnjaki, ki se ne razumejo na to delo. Zato je

potrebno, če se že odobrijo krediti za osuševanje močvirij, da se ta dela vrše pod nadzorstvom kmetijskih strokovnjakov, kajti le tako bodo uspešna in zadovoljiva ter bodo strokat povrnjena. Z regulacijo Savinje, Ložnice in Sušnice ter Hudinje pri Novi cerkvi so se mnogokoli travnikov, ki so bili prej prava močvirja, spremenili v lepe pašnike, ponekod tudi v lepe njive. To vidimo n. pr. ob Ložnici in tudi ob Hudinji pri Novi cerkvi, kjer se je lansko leto izvršila delna regulacija. Potrebno bi bilo, da se regulacijska dela pospešijo in da se čimprej prične z nadaljevanjem regulacije Hudinje v Smarjeti in Novi cerkvi. Potrebna so tudi vzdrževalna dela regulacijskih zgradb na Savinji nad Celjem ter manjša dela v svrhu meliorizacije močvirij. Za vse to pa so potrebni krediti, ki jih obmožane občine ne zmorejo in so navezane le na podporo kr. banske uprave in države.

Lansko leto je bil zgrajen prepotraben šolski vodovod na Frankolovem pri Celju. Nov vodovod potrebuje tudi Trnovlje pri Novi cerkvi in Zg. Ponikva. Kakor smo zvedeli, so načrti in celo tudi krediti že odobreni in da je denar celo nakazan, želeli pa bi bilo, da se dela začnejo ravno zdaj, ko imamo v celjskem okraju precej brezposelnosti.

Vojnik pri Celju

Naravni prirastek in zdravje v naši župniji. Beremo: Naravni prirastek prebivalstva znaša v podeželskih okrajih 22,4%. To je, na tisoč duš pride 22 rojstev (točno 22,4%). Pri nas pa je prišlo na tisoč ljudi leta 1936 20 rojstev, l. 1937 14 rojstev in lansko leto 16 rojstev. Iz tega sledi, da daleč zaostajamo za povprečjem. Pač vpliv gnile mestne kulture in težke duhovne in gmojne stiske. In pa umrljivost? Z zdravjem pa bi se skoraj lahko malo postavili. Po neki poluradni statistiki pride v Sloveniji na tisoč prebivalcev letno 16 umrljiv. Pri nas pa je prišlo: leta 1937 na tisoč duš 10 umrljiv, leta 1938 pa 11 umrljiv. Razlika je torej 5 (l. 1937 pa 4) v dobro rojstev. (Na splošno paz naša razlika v Sloveniji 6!)

Kaj bomo sadili? Čas spomladanske saditve sadnega drevja se bliža. Na zadnjem običnem zboru Sadržarske družnice pa se je ugovorilo, da se naši sadjarji premalo opirajo na sadni izbor. Za Vojnik in okolico je določen sledeči preizkušeni izbor sadnih sort: mošangar, bobovec, porenški krivopcelj, Boikovo jabolko in kanadka. Sadjarji, držite se teh sort!

Okoli spomenika padlim vojakom. Letošnje jesen bo poteklo deset let, odkar smo se tudi Vojničani oddaljili spominu v svetovni vojni padlim vojakom in jim postavili spomenik. Ta spomenik je bil takrat slovesno odkrit, blagoslovljen. Manjkalo mu je samo eno: primerne plošče. Slavnostni govornik g. Bonač iz Ljubljane je takrat govoril: "... in ste nagromadili tukaj gomilo kamenja." Govorilo se je, da se bo plošča pozneje nabavila, a ni bilo nič. Zdaj bo kmalu minilo četrto stoletje, odkar so nam dragi umirali v vojni vihrili. Če se sedaj ne zganemo, ne bo nikoli nič. Spomin že blede. Gre se pa za čast našega kraja, kajti spomenik je še danes nepopoln. Nočemo pogrevati starih spominov in osebnih trenj, ali da bi komurkoli ponovno pripisovali krivdo za to. Spomenik zahteva plošče, in to je zadeva, ki se tiče nas vseh!

Kdor se očeta svojega samrjuje... Slovenci imamo mnogo pitijih rodbinskih imen. Kaj bi se jih aramovali, saj prav zato smo Slovenci. Včasih so nam tuji naša imena na vse močnejše načine veržili. Hoteli so nas pripisati sebi, lačni naše zemlje. Zdaj že dvajset let uživamo svobodo, a kljub temu se znajdemo pri nas ljudje, ki hočejo iz slovenske Sinice napraviti spakedranko Senitza. Slovensko je Sinica (v narečju Senica), nemško pa: Kohlmeise.

Motor, alkohol, karambol...

V Petrovčah zelo radi prihajajo ob nedeljah Celjani na kupico vina in domač kruh. Tudi romarji se pohvalijo s potrebo naših gostilničarjev. Z eno besedo: Petrovčje slovijo daleč po svetu zaradi gostoljubnosti, pa tudi zaradi blata in prahu. Stanovanci ob banovinski cesti Petrovčje—Kasaze stalno moledujejo pri merodajnih faktorjih, naj omejijo z vsemi razpoložljivimi sredstvi naglo vožnjo motornih vozil skozi vas...

Kljub opozorilnim napisom »kmc ob vhodu v vas, pa nekateri šoferji in motoristi očitno naravnost uživajo, ako se za njimi vleče gost oblak prahu. Eden izmed teh je tudi hmeljski prekupčevalec g. Gologranc Stefan iz Petrovč.

Oni dan je pridrvel nekako ob 7 zvečer v vas — brez luči na vozilu. Po svoji stari navadi je vozil naglo in baje tudi preveč levo ter podrl nekoga Maklarja, ki je šel ob vozu Lesjaka iz St. Janja na Vinski gorji. Pri tej priitki se je zaletel tudi v Lesjakov koleselj, ki pokvaril vozilo in prebil glavo S tem pa nezgode še ni konec. Ranjena Miklar in Gologranc sta stekla vsak v svojo smer iskati prvo pomoč. Istčasno pa so se začeli zbirati na mestu karambola radovedneži. Nekateri petrovčski fantje so hoteli odpeljati motor, ki je ležal sredi ceste. Temu se je upiral voznik Lesjak ter zahteval takoj na kraju samem komisijski ogled. Beseda je dala besedo in začelo se v temi padati bunke, klofute in — tudi nohti so stopili v akcijo. Očividci trdijo, da so bili vsi trije karambolisti vineni. Kri jih je streljala! Končno besedo bo pa brez dvoma izrekel sodišče in — če bo ta pravdo rek poučno vplival na nepremišljene vozače motornih vozil, bomo poleg prizadetih ranjencev brez dvoma hvalični tudi mi Petrovčani, ki se dan za danom dušimo v prahu, katerega dvigajo taki neuvidevni vozači.

Krstne botre je iskal

Celje, 10. februarja.

Po Celju se je potikal pred dnevi neki 35 letni možki, ki je obiskal več celjskih gospa katoliške in protestantske veroizpovedi. Iskal je krstne botre za svojega »nerodnega« otoka in prošil že naprej podporo. Posrečilo se mu je, da je opetnajeti več gospa, ki bi morale postati krstne botre. Zadevo so prijaviли celjski policiji, ki pridno zasleduje tega pretkanega sleparja. Pri katoličanih se je predstavljal za ubožnega katoličana, pri protestantih pa je skušal dokazati svojo veliko gorečnost za protestantsko vero.

Nož si je zasadil v blizu

Včeraj ob 13.30 si je zasadil blizu Piškeva v Čretu pri Celju nož v prsa brezposeln delavec J. Rado iz Celja. Takoj nato je tekel proti železniškemu tiru, po katerem je drvel vlak, ki vozi iz Smarja v Celje. Bil je pa preslab in mu je vlak ušel, naka se je zgredil na tla. Z reševalnim avtomobilom so ga odpeljali v celjsko bolnišnico, kjer so ga takoj operirali. Značilno je, da je pred prihodom ljudi, ko so prišli k njemu, raztrgal pismo, ki ga je nosil s seboj. Vzrok dejanja je nesrečna ljubzen. Bolnikovo stanje je resno in bo težko okrevat.

Delo gasilske čete v Gaberju

V nedeljo popoldne ob dveh se je pričela v gasilekem domu v Gaberju redna skupščina prostovoljne gasilske čete Gaberje. 27. skupščina te čete ima v tem času za seboj ogromno delo, zlasti v tem velikem industrijskem rajonu mesta Celja.

Skupščino je otvoril predsednik K. Gologranc, ki je pozdravil navzočega častnega člana tov. Puknika Franca, imel nagovor na člane poudarjajoč načela gasilske organizacije in dela gasilcev za človeštvo v miru in vojni.

Tajniško poročilo je podal tajnik Gajšek Lud. Četa šteje 48 članov. V minulemu letu je bila četa klicana k 9 požarom. Škoda, ki bi pri požarih nastala, če ne bi bilo hitre pomoči, bi znašala več milijonov. V četi je šest članov, ki so v tekočem letu položili strokovni izpit.

Zaradi obolenosti prejšnjega poveljnika g. Ant. Floriča in prevredbe pov. nam. Jerneja Šarhla v rezervu, katere sta bila za svoje marljivo delo na gasilekem polju imenovana za častne člane, je članstvo izvolilo za novega poveljnika Karla Koštomaja, klep. mojstra v Gaberju, in pov. nam. Franca Podreberska.

Skupščina je določila, da priredi 2. julija 1939 svojo gasilsko tombolo, na katero že sedaj opozarjamo in prosimo p. n. društva, da isti dan ne prirejajo svojih prireditvev.

Po izbranih poročilih vseh funkcionarjev je predsednik čete Gologranc zaključil lepo uspešno skupščino z nagovorom na članstvo na strmi delo v bodočem letu.

Velika Pirešica

Sadjarji V »Službenem listu« kr. banske uprave je izšla uredba o obveznem zatiranju škodljivcev in boleznih sadnega drevja. Vsa zatiralna dela morajo biti izvršena do 15. aprila t. l. Ker je kraj Galicija in Gor. Ponikva sadjarski kraj, bodo to uredbo pozdravili vsi sadjarji, kateri so dosedaj izvrševali redno vsakoletno čiščenje po svojih sadovnjakih, dočim so drugi sadjarji to opuščali.

Smrtna kosa. V mesecu januarju so umrli: Jeraček Marija, obč. uboga, stara 65 let. V bolnišnici v Celju je umrl obč. revež in rudar v. p. Lukanc Franc, star 55 let. Tujiina mu je izbrpla v rudnikih njegove moči in brezposelnega so poslali v domovino. Pričakoval je, da bo prejel za služeno pokojnino, toda zaradi predolgega čakanja je prejel umrl.

Kmečka zveza za župnijo Galicijo bo imela 12. februarja po rani ev. maši v župnišču v Galiciji občni zbor. Na običnem zboru bo poročal delegat iz Ljubljane. Kmetje so na ta občni zbor vabljeni.

Vsi naročniki, ki ste prejeli petkovo številko »Slovenskega doma« na ogled, se vabite, da poravnate naročnino vsaj za pol leta, ki znaša 20 dinarjev, s čekovno poloznico.

Ukradenega vina iz kleti Arzenšek Franca kljub vestnemu iskanju orožnikov iz D. ne še niso našli.

Razpis

Zimekošportni odsek Savinjske podružnice Slovenskega planinskega društva v Celju razpisuje: Tekmo v slalomu za prvenstvo dravske banovine, katere pokroviteljstvo je blagovolji prevzel ban dravske banovine g. dr. Marko Natlačen.

Tekma se bo vršila po pravilnikih JZSZ v nedeljo 19. februarja 1939 pri Celjski koči. V primeru, da bi pri Celjski koči za brezhiben potek tekme ne bilo zadosti snega, se vrši ista tekma pri Mozirski koči na Golteh.

Pravico udeležbe imajo vsi klubi dravske banovine, včlanjeni v JZSZ.

Tekmujejo 4 članska moštva verificiranih tekmovalcev, od katerih se ocenjujejo trije boljši plasirani. — Prijave sprejema zimekošportni odsek Savinjske podružnice SPD v Celju do petka 17. februarja 1939.

Prijavnina znaša 10 din od tekmovalca. Naknadne prijave na dan tekme se sprejemajo do 8 v Celjski, event. Mozirski koči proti plačilu dvojne prijavnine.

Zrebanje startnih števk za moštva bo na dan tekme ob 8 v Celjski, event. Mozirski koči.

Start ob 10 dopoldne.

Višinska razlika circa 600 m dolge tekmovalne proge znaša 150 m.

Klub, ki doseže s svojim moštvom prvo mesto, prejme naslov: »Prvak dravske banovine v slalomu za leto 1939« in darilo g. bana dr. M. Natlačen.

Moštvo, ki je doseglo 2. mesto, prejme darilo mariborskega zimsko-sportne podzveze.

Razglasitev rezultatov in razdelitev daril po končani tekmi pri Celjski, event. Mozirski koči.

*

Pripomba: Kraj, kjer se bo vršila tekma, se bo razglasil končnovoljavno v petek 17. februarja po dnevnikih »Slovenec« in »Dutro«.

V primeru, da se vrši tekma pri Mozirski koči, imajo tekmovalci brezplačno prenočišče na skupnem ležišču.

Za prenočevanje v Celju se bo skušalo doseči v hotelih znižano prenočnino.

V primeru pa, če bo tekma pri Mozirski koči na Golteh, bo vozil poseben avtobus ob 14.30 v Mozirje in nazaj. Cena 20 din.

Zahtevajte povsod naš list!

Zaključek uspešnega vrtnarskega tečaja v Celju

Vrtnarski tečaj, ki ga je priredila kr. banska uprava v Celju, je v vseh oziirih prav dobro uspel. Tečajniki so z velikim zanimanjem sledili predavanjem. Mnogo udeležencev je bilo iz okolice delavskih kolonij, lepo pa je bila zastopana tudi kmečka mladina. Ves pouk je bil podan zelo praktično in nazorno, tako da bo gotovo vzbudil zanimanje za uspešno vrtnarstvo in sadjarstvo ravno pri tistih slojih, katerim je bil namenjen. Na vzpodbudo predavateljev so se tečajniki obvezali, gojiti zelenjavo po navodilih, ki jih bodo dajali strokovnjaki in pa mestni kmetijski referent. V vrtnarji na mestnem gospodarstvu v Medlogu se bo gojilo primerno število vsakovrstnih sadik ki se bodo razdelile brezplačno med tečajnike. Jeseni se bo priredila vrtnarska razstava, kjer bodo tečajniki razstavili svoje pridelke. Kr. banska uprava in mestna občina bosta s primernimi prispevki omogočili ta lep načrt, da bo imel gotovo lep uspeh.

Kakor zavisi uspeh pridelovanja od trgovske strani, to velja tudi za razvoj vrtnarstva v okolici Celja. Tudi v Celju se bodo morale urediti tržne razmere. Brez urejene tržnice s primernimi hladilniki napravami ni misliti na primeren razvoj. To velja ne samo za Celje, ampak tudi za ostala mesta Bolgarij nas tudi v tem oziru prekašajo. Potrebno je, da se pošljejo čim prej naši strokovnjaki za proučevanje teh razmer ravno v Bolgarijo. Pri nas produktivne zadrage, kmetijske, nabav-

ljalne ne odgovarjajo zahtevam in koristim kmetijstva, pa naj bodo ene ali druge stranke. Potrebna je reorganizacija, in sicer čimprej. Mi imamo kmetijske gospodarske zadrage, a te obstajajo samo na papirju, in to skoraj v vsaki občini. Primer, kako se ne sme postopati s kmetom, se je dogodil pri letošnji dobavi Thomasove žindre. Cene žindre so bile v jeseni v vseh zadrugah 1,20 din do 1,25 din, medtem ko so nekatere mlekarke zadrage dobavile iz Nemčije, kjer imajo zadrage v nekaterih rokah, po 73 par franko postaja. Ko so nekatere zadrage to zvedele, so protestirale v tvornicah v Nemčiji in so brez razlike stranke kartelizirale in so cene diktrale od 95 na 96 par. kar pri enem vagonu znaša zaslužek najmanj 2800 do 2500 din. Tako se kmetstvo pri nas podpira, tako se pri nas podpira živinoreja, ki je v takšnem stanju, kot ni bila še nikdar. Kmetje uvidevajo potrebo kobiljanja živinoreje in si prizadevajo na vse načine, da dosežejo zaželjen uspeh. Tako je prišlo v našo deželo najmanj 200 vagonov žindre klub vsem tem nedostatom. Ako bi ostala cena Thomasove žindre od 73 ali 75 par, bi prišlo še enkrat toliko vagonov.

Kaj bi to pomenilo za zboljšanje naše živinoreje, to naj preudarijo naši merodajni činitelji, ki pospešujejo to panogo. Ali je res to, da se bo moral kmet otresti vseh raznih spon, in si iska pomoči v samopomoči? K zadnji se bomo še vr-

Eden prvih letalcev na svetu pripoveduje, kakšno je bilo letalstvo pred 30 leti in danes

V Valjevu v Srbiji živi mož, ki spada ne samo med prve letalce pri nas, pač pa celo med prve na svetu. Piše se Jurij Jankovski. Že samo njegovo ime pove, da je to človek, ki se je verjetno po svetovni vojni priselil v Jugoslavijo. Prvič se je dvignil z letalom v zrak pred približno tridesetimi leti, ko je bilo letalstvo tako rekoč še v povojih. Zanimivo je, kaj pripoveduje ta mož o svojih letalskih skušnjah, ki si jih je pridobil od prvih časov letalstva do danes, ko je tudi letalska tehnika že toliko napredovala. Ta mož je zadnjič v razgovoru z nekim srbskim časnikarjem pripovedoval tole:

„Najprej smo vozili z letalom samo po tleh“

Bilo je 10. maja 1910, ko sem prvič prišel na neko letališče v bližini Pariza. Lahko trdim, da sem se tedaj odločil, da se posvetim letalskemu poklicu, ker sem čutil posebno veselje za to. In od tedaj sem vsak dan vsaj po nekaj ur preživel na letališču. 15. septembra 1910 sem se začel učiti pilotiranja. Lahko ste prepričani, da to učenje v tedanjih časih še davno ni bilo niti podobno letalskemu pouku, kakršen je danes. Danes imamo že urejene letalske šole, v katerih imajo dozdaj najboljša letala, po šolah pa uče letalski strokovnjaki, ki imajo že veliko skušnje. Tudi sam pouk v pilotiranju je bil tedaj mnogo drugačnejši kot danes. Nas nekaj mladeničev, ki smo se navdušili za letalstvo, se je odločilo, da kupimo neko staro letalo, s katerim smo se začeli na posestvu Italijana Brogiete učiti letalstva. Pravil tedaj nismo poznali nobenih, prav tako pa tudi nobenih skušnje nismo imeli. Te skušnje si je bilo šele treba pridobiti z učenjem. V začetku smo se z letalom vozili samo po tleh, šele potem smo poskusili z vzletom. Prvič sem se dvignil v zrak 7. novembra 1910. Od tedaj stalno vsak dan letim.

Današnja letala desetkrat hitrejša kot pred 30 leti

Od tedanjih letalcev sem poznal vse, saj jih tudi ni bilo bogve kako mnogo. Danes teh prvih letalcev ni več mnogo pri življenju. Po večini so že pomrli, z drugimi pa sem zgubil vsak stik in ne vem, kje so zdaj, ali so še pri življenju, ali pa jih je morda že doletela žalostna usoda, kakor številne druge slavne letalce.

O nekdanjih in današnjih letalih je Jankovski povedal tole: Primerjati nekdanja letala z današnjimi je skoraj nemogoče. Lastnosti letal in varnost letenja so se v mnogočem izpremenile, izboljšale. Dosti je, če poudarimo samo to, da so tedanja letala mogla doseči hitrost le 70 km na uro, dočim današnja najboljša letala lete že s hitrostjo 700 km na uro. To bi se z drugimi besedami reklo, da se je hitrost letal v zadnjih tridesetih letih desetkrat povečala. V nekako istem razmerju so se zboljšale tudi ostale lastnosti letal.

Največje težave pri letenju je nekoč povzročalo letalstvo, da človek ni poznal nikakih letalskih pra-

vil, kot jih pozna danes. Veda, ki se bavi z gibanjem telesa, kakor je letalo, skozi zrak, je bila tedaj tudi še tako rekoč v povojih. Na drugi strani pa človek tedaj tudi ni poznal lastnosti zraka in njegovih sprememb, do katerih utegne priti nepričakovano.

Vsak srečen polet je bil že velik uspeh

Glede vprašanja, kako se počuti danes, kadar odleti z letalom v zrak, in kako se je počutil pred tridesetimi leti, Jankovski pravi, da je pač težko dati točen odgovor. V glavnem je treba poudariti, da je nekoč vsak polet, ki se ni končal z nesrečo, pomenil že velik uspeh. Če bi tudi še danes prevladovalo to mnenje, potem bi naši letalci imeli silno mnogo uspehov in bi o njih časopisi gotovo še mnogo več pisali, kakor pišejo že tako. Vsi smo bili tedaj neizrečeno veseli vsakega uspešnega poleta, čeprav nas ni stal malo. To naše veselje pa je bilo tudi čisto razumljivo, kajti tedaj smo bili prepričani, da odhajamo pri svojih poletih v nekaj neznane in smo tudi vedno morali pričakovati nenadnega presenečenja, gotovo prej nezadržljivega kot pa vsega. Danes je čisto drugače. Zdaj vsak letalec, preden se dvigne s svojim letalom v zrak, čisto natančno ve, kam in v kaj bo poletel. Vsak polet je izveden tako, kakor si ga je letalec zamislil, in za vsak nepričakovan primer, ki se utegne zgoditi v zraku, so določena posebna pravila, ki jih vsak letalec danes dobro pozna in tako vselej ve, kaj mu je treba ukreniti, če se mu v zraku kaj nenavadnega pripeti. Tudi organizacije letalstva, nekdanjega in današnjega, ni mogoče primerjati. V prvih časih letalstvo sploh ni bilo organizirano. Vse je bilo prepuščeno osebnim iniciativam letalca, razen tega pa so letanje smatrali le za šport. Malo pred svetovno vojno je tudi vojska spoznala, da bi letalstvo utegnilo koristno služiti na bojiščih. V vojni so prvi uporabljali letala Francozi. Bili pa so to šele nekaki poskusi, kako bi se letala tudi na tem polju obnesla. Pozneje pri obleganju Skadra so prišla letala do popolne veljave in so tedaj obširno pisali o vlogi letalstva. K njegovemu razvoju pa je na vsak način mnogo pripomogla svetovna vojna.

Tudi s „Capronijem“ se je že vozil

V največjih škripcih in tudi v največji nevarnosti, odkar letam, sem bil leta 1911. Tedaj sem letel z italijanskim letalom tipa »Caproni«. Nenadno se mi je polomilo krmilo. Letalo je začelo leteti zelo nemirno in je nihalo sem in tja. Brž se je zmanjšala tudi hitrost in letalo je začelo počasi padati proti zemlji. Toda po srečnem naključju sem tudi tedaj ušel smrti.

Povedati bi imel morda le še to, da sem ohranil zelo prijeten spomin na letalske tekme med Petrogradom in Moskvo leta 1911. Teh tekem sem se kot letalec tudi udeležil in sem dosegel drugo nagrado.

S tem je ta stari letalec nehoti povedal, kje je prav za prav doma. To je eden tistih številnih ruskih letalcev, ki so našli svojo službo po svetovni vojni v Jugoslaviji, le s to razliko, da je Jankovski imel dozdaj pri vseh svojih poletih nekaj več sreče kot pa drugi njegovi tovariši iz domovine Rusije.

Ko boste te vrstice prebrali, vem, da boste

Delal je „prazgodovinske“ predmete Ponoči jih je pokopal, zjutraj pa so jih delavci spet odkrili kot najdragocenejše predmete iz pradavnih časov

V belgijskem mestu Maastrichtu, ki leži na vzhodni meji Belgije, so pred kratkim odkrili veliko eleparijo, ki je dokaj nenavadna. Skoraj bi rekli, da je nekdo hotel narediti nekoliko šale na račun učenih ljudi. Razkrinkali so moža, ki je ogoljufal mestno občino v tamkajšnjem kraju za lepe vsote denarja s tem, da je prodal muzeju v Maastrichtu precej predmetov, za katere je dejal, da jih je izkopal v nekem bližnjem kamnolomu kot redke arheološke najdbe.

Stvar je bila tale. Pred dobrim letom so delavci v tamkajšnjem kamnolomu res našli pri kopanju na čudne predmete, za katere so arheološki strokovnjaki ugotovili, da izhajajo iz neke davne dobe in da imajo zaradi tega veliko vrednost. Najdbo je takoj odkupil mestni muzej v Maastrichtu ter odšel zanj precej lep denar. Čim se je za to zvedelo, se je neki tamkajšnji domačin odločil, vzeti v najem dotični kamnolom za deset let. In v najem ga je tudi dobil. Začel je takoj kopati dalje in stikali pa vsem kamnolomu za tem, da bi našel še kaj tako dragocenih starinskih predmetov. Kopal je dolgo, dolgo, a ves njegov trud je bil zaman. Toda tega ni hotel povedati nikomur, da dozdaj še ni našel nobene stvari v zemlji, ki bi imela kakšno posebno vrednost. Nasprotno! Trdil je celo, da so njegovi delavci odkopali že precej dragocenih predmetov in da si jih lahko vsak ogleda, če ne verjame. Res se jih je našlo nekaj, ki so bili bolj neverjetni Tomazi ter so prosili lastnika kamnoloma, naj jim tiste dragocene predmete pokaže. Pokazal jih jim je, in tedaj so bili do dna duše prepričani, da tu ne more biti nikakega dvoma več, da je v tem kamnolomu res še vedno dovolj takšnih prazgodovinskih predmetov. Celu nevoščljivcev ni bilo malo.

Nekoč je prišel lastnik kamnoloma z vso svojo zbirko predmetov na dan. Razstavil jih je na ogled, potem pa jih je ponudil mestnemu muzeju, naj bi jih od njega kupil. Predmete so seveda najprej preiskali ljudje, ki se na takšne stvari res kaj razumejo. Ti so ugotovili, da so predmeti prav iz tiste dobe, kot oni prvi, ki ga je muzej že prej odkupil. In muzej je spet odšel lepe vsote. Lastnik kamnoloma pa je kopal neprestano dalje, in njegovi delavci so skoraj vsak dan odkrili kaj novega, kar je spet moralo za drag denar v muzej. Mož, ki je komaj pred dobrim letom vzel v najem dotični kamnolom, je v tem kratkem času zelo bogatel. In bogve, koliko časa bi še prodajal dragocene zgodovinske predmete, če ga ne bi zdaj le razkrinkali. Nekemu profesorju iz Maastrichta se je vendar zdelo malo čudno, da bi bilo ravno v tem kamnolomu toliko teh dragocenosti. Postal je pozoren in budno zasledoval ves postopek. Obenem pa je lastnika kamnoloma prijavil policiji, če da so vsi ti zgodovinski predmeti ponarejeni in da je na ta način s prevečano goljufijo izvele iz mestne blaginje že tako velike vsote denarja. Zdaj je postala pozorna na tega moža tudi policija. Nekaj časa ga je le bolj opazovala, nato pa je pri njem nenadno izvedla strogo preiskavo. Ugotovila je, da je ta prebrisani najemnik

Programi Radio Ljubljana

Petek, 10. febr.: 11 Solška ura: Obisk v Kolinski tovarni — razgovor v obliki reportaže, vodi g. Mirko Demšar — 12 Slovenski pesni (plošče) — 12.45 Poročila — 13 Napovedi — 13.30 Opoldanski koncert Radijskega orkestra — 14 Napovedi — 15.30 Zenska ura: Vzgojna vprašanja (gđe. A. ebarjeva) — 16.30 Veseli zvoki iz Pariza (plošče) — 18.40 Francosčina (g. dr. Stanko eben) — 19 Napovedi, poročila — 19.30 Nacionalna ura — 19.50 O naših izseljencih (g. Jože Premrov) — 20 Presejnov spominski večer (ob 90 letnici njegove smrti) — 22 Napovedi, poročila — 23.30 Angleške plošče.

Sobota, 11. febr.: 12 Da bo postreženo vsako uho, naj v pisanem venčku zdaj plošče poje — 12.45 Poročila — 13 Napovedi — 13.30 Da bo postreženo vsako uho, naj v pisanem venčku zdaj plošče poje — 14 Napovedi — 17 Otroška ura: a) Selma Lagerlöf: Kako je Nilsa Halgerson popotoval z divjimi gosli. Povest v nadaljevanjih; b) Nastop otrok (vodi gđe. Slavica Venceljova) — 17.50 Pregled sporeda — 18 Za delopost, igra Radijski orkester — 18.40 Ukrajina vsajta (g. prof. Etbin Boje) — 19 Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura — 19.50 Beseda k prazniku (g. F. S. Finžgar) — 20 O znanjki politiki (g. urednik dr. Alojzij Kuhar) — 20.30 O zabah, klobasah in drugih rečeh. Kmečki pisan večer. Besedilo napisal inž. O. Uek. Izvajajo člani rad. igr. družine. Sodelujejo Fantje na vasi in Radijski orkester. Vodi inž. I. Pengov — 22 Napovedi, poročila — 23.15 Za dober konec tedna, igra Radijski orkester.

rekli, da je imel ta mož res veliko srečo, da se mu v dolgih tridesetih letih letanja po zraku ni pripetila niti ena hujša nesreča. Nimamo povoda, da ne bi verjeli izpovedim Jankovskega, ki na vsak način zasluži za svoje uspehe v letalstvu vse priznanje. Mislimo, da ni nikogar, ki bi dejal, da bi ga bilo dobro vprašati, če je bil v carski Rusiji general...

kamnoloma vse te »zgodovinske pomembne« predmete naredil sam, jih nato ponoči skrivaj pokopal v kamnolomu, nato pa so jih delavci drugi dan seveda morali odkopati. Niti delavci sami niso vedeli, da odkopavajo nekaj, kar je bila šele prejšnji večer zakopano.

Zdaj je bil torej lastnik kamnoloma šele razkrinkan. Učenjaki, ki se razumejo na arheološke najdbe, pravijo, da je ta mož neprekosljivo sijajno ponarejal te predmete tako, da tega ne bi mogel nikdar dognati niti se tako dober strokovnjak. Morala je pač priti na pomoč policija, da so moža razkrinkali, sicer ga verjetno še nekaj časa ne bi in on bi si še dalje polnil svoj žep z denarjem iz mestne blaginje.

Sporočil jim je, da bodo nastopile v filmu.

»Zakaj pa imate poslano kar na tleh?«
»Človek mora biti vedno previden. Tako se vlomilec vsaj ne more skriti pod posteljo.«

Pred strogim sodnikom stoji revež in se boječe stiska v kot. Sodnik, ki hoče vplivati na mladega latu, pravi:

»Dečko, več, za človeka tvojih let ni prav nič lepo, če krade.«

»Toda, gospod sodnik, jaz...«

»Vse vem! Sel si v trgovino, se smukal okrog in pobasal blago.«

»Toda, gospod sodnik, saj je bilo od zunaj na vratih zapisano: vstop prost, brez obveznosti nakupa.«

Norman Raily Raine:

JUNAŠTVA ROBINA HOODA ZGODOVINSKI ROMAN S SLIKAMI

»Toda ne bo vse v redu!« zagode med zobmi sir Guy Gisbourneški ter se po teh besedah ozre h lady Marian. Prvi trenutek še sam ni dobro vedel, čemu je bil tako napravljen, potem pa jo osumi, čeprav za to ni imel nobenega razloga ali dokaza. Pogleda jo ostro, ko pa vidi, da obraz lady Marian prej izraža strah kakor radovednost, prej začudenje kakor ravnodušnost, njegov sum v hipu izgubi slednjo podlago. Sicer pa ga je bila itak že malo prej s svojo izjavo prepričala, da se ji zdaj Robinov eramoto ni konec na vislicah prej dejanje, ki je bilo njuna posledica obsodbe, s katero je pravica končno le doživela svoje zmago: slavlje, njen varuh pa je dobil zadostne za vsa žaljiva ponižanja in zločine upornikov.

Sir Guy Gisbourneški pa se ni dolgo pomisljal. Izvelel je meč in planil med vojske, da bi jih s svojo prisotnostjo opogumil ter jih bolj navdušil za borbo. Z očmi je iskal Robina Hooda. Rad bi bil vesel sam z njim obračunal na ta način, če že ni šlo drugače. Zaupal je vase, saj je bil imeniten mečevalec, zaupal je v svojo žilavost, vztrajnost in telesno moč, katera je bila po njegovem mišljenju visoko nad telesno močjo tega prokletega nekoga Robina Hooda. Toda usodna ura obračuna med njim in Robinom Hoodom še ni bila prišla. Robin Hood se je bil zdaj prebil že skoraj čisto do prvih graj-

skih vrat. Znamenje za umik se je med njegovimi bojevniki razneslo kakor bi jim ga bil nekdo trobil na ušesa. Skočili so na konje, nekateri pa so že sedeli v sedlih ter se spet zadrževali kakor vihar ven z bojišča. Robin Hood je s svojimi prijatelji tekkel med zadnjimi. Kakor bi sinil blisk, so podrli oba stražarja in se zapodili proti glavnim grajskim vratom, pri katerih sploh ni bilo nobene straže. Zadnji trenutek pa se je Robin Hood premislil in se vrnil. Kako to? Čemu? Spomnil se je bil, da bi jih utegnili sovražniki preganjati. To je treba na vsak način preprečiti! Toda na kakšen način? Robin se v hipu spomni, pametna misel mu šine v glavo; pri prici se vrne k onesveščeni stražarjema ter začne z ogromno močjo udrihati z mečem po debeli vrvi, ki je bila pritrdjena na veliko železno, v tla nameščeno rešetko. Dobro je vedel, da bodo vrata, čim bo presekala ta vrva, sama od sebe padla z višine ter zaprla vhod in izhod iz gradu, tako da se ne bo mogel nihče odpraviti iz gradu ven, pa tudi nihče več ne bo mogel od zunaj priti noter. Nekaj naglih in močnih udarcev, delati je bilo treba namreč na vsak moč naglo radi sovražnikov, ki jih bo prav gotovo preganjal in ki se lahko že vsak trenutek prikaže... in vrv se je utrgala. Težka vrata, ki je bila izgubila svojega zavoro, so zdaj začela padati z vso svojo ogromno težo proti zemlji. Vedno

ožja je postajala odprtina. Robin Hood se vjame za gornji kraj presekanke vrvi, ki se je še motala po vretenu in se v hipu zavrtel na vrh odprtine nad vratmi. Vrata padejo na zemljo ter zapro slednji vhod in izhod, Robin pa se v hipu kakor maček spusti z vrha vrat na drugo plat gradu.

»Robin, kje si?« je bil zavpil obupan Will Scarlet, ko je bil zapazil, kako so se začela težka rešetkasta vrata naglo spuščati proti tlu in zapirati izhod. Robin pa ni mogel nikjer zagledati. Zbal se je, da je bil Robin ostal na oni strani vrat, pa ga bodo zdajdaj ujeli in nihče od njih mu ne bo mogel več pomagati. Čim se bodo vrata spustila do tal, bo slednji vhod in izhod nemogoč, sir Guy Gisbourneški pa bo še danes slavil svojo zmago nad Saksomci ter z užitek gledal, kako bo Robin Hood končaval na vislicah, kjer bo ugasnilo njegovo mlado življenje. Will Scarlet se je hotel s tovariši nemudoma vrniti, pa naj bi tudi oni plačali Robinovo predrznost s svojimi lastnimi glavami. Ali kaj, ko so bila vrata že tako trdno zaprla vhod v grad.

»Tu sem!« se oglase Robin zvrh vrat. Spretno in gibčno se spusti po stopnicah in že skoči v erodo med svoje prijatelje. Bil se je namreč v zadnjem hipu oprijel konca vrvi, ki je naglo drsela proti vretenu, ki se je dvigalo še nad grajsko obzidje. Vrv ga je vlekla s seboj kvišku in čim bolj so se vrata spuščala k tlu, tem višje je prihajal Robin ob gladkem navpičnem zidu, dokler ni prišel prav do vrha obzidja, odkoder se je spretno spustil k stopnišču na drugi strani grajskih vrat, nato pa po stopnicah k svojim tovarišem.

»Najprej!« zakliče Robin še, ko je tekel skozi glavna grajska vrata, pri katerih so straže, ki so bile pritekale od zunanjih oglov grajskega obzidja, že ležale vse vprek, kakor leži enopej ob času zvezte. Niso bile več sposobne za boj. Robin Hood zavira mimo njih, se zavrti svojemu zvestemu konju v sedlo in se zapodi s svojimi hrabriji bojevniki navzdol po grajskem hribu na strmo, prašno, od vročega opoldanskega solca obsejano cesto. Svobodno, široke ravnine in za njimi gosti, zeleni gozdovi: so se kopal v opoldanskem solnčnem sijju in jih vabeče pozdravljali. Zemlja je žehlala od vročine, zrak nad njo je migotal in drhtel kakor bi plesalo na tisoče in tisoče malih mušic e tenkimi, povsem prozornimi krili. Vroče je bilo, da se je že delala ne-urna prigrevice.

Iz daljave se pozdravljali sherwoodeki gozdovi: svoje prebivalce, pozdravljala jih je kakor bi pozdravljala obujene, od mrtvih vstale gozdne duhove. Za Robinom Hoodom in njegovimi tovariši, ki so se divje gnali čez ravan, pa so se dvigali gosti oblaki prahu, ki so jih skrivali preganjalce.

Ze daleč so bili ušli tem preganjalcem, ki so se bili odpravili za njimi kar tako na svojo peat, — etali so bili zunaj ob grajskem ozidju — ko se je sir Guy Gisbourneški še ves zmešan, presenečen in ogorčen znašel za rešetkastimi železnimi vrati ekupaj z nottinghamskim sodnikom. Ni mogel preganjati ubeglega sovražnika, za katerega je bil že mislil, da ga ima trdno in dokončno v svojih pesteh, iz katerih se mu ne bo mogel nikdar več izmotati. Vrata so trdno ležala v svojih te-

čajih, čvrsto so se bila uprla ob zemljo. Niti mravljia se ne bi mogla splaziti tod skozi. Sir Guy Gisbourneški je stal v onemogli jezi in škripal z zobmi, iz oči pa so mu sijali bliski brezmejne zlobe in besnosti, ki ne bi mogla biti utešena.

Le kdo mu je bil pokvaril to veliko veselje in zmagovaljve, ki se ga je bil nadejal? Kdo neki je bil pomagal razbojnikom, da so se tako spretno preoblekli in da so se poskrili po neopaznih ekrivališčih po gradu? Morda so bili pri tem celo naskrivaj dogovorjeni z njegovimi plačanimi vojniki in stražami? Prav gotovo jim je pri tej reči pomagal nekdo, ki se z njimi prav dobro pozna, nekdo, ki je tudi v gradu dobro znan in ki natančno pozna vse razmere! Sir Guy Gisbourneški se je mučil s tem vprašanjem in si ubijal glavo, da bi na vsak način rešil to uganko — in vnovič mu je pri tem razmišljanju prišla sama od sebe na misel lady Marian...

X.

Nočni obisk.

S tem dnem se je pričelo na dvorcu Guyja Gisbourneškega pusto in černo življenje. Sir Guy je bil zadržan in nejevoljen, njegov obraz neprestano mračen in jezen, na čelo se mu je bil vlekel težak oblak. Vedno je hodil okrog ves zamisljen in neprestano je nekaj tuhtal. Videti je bilo, kako silno ga je bil prizadel beg Robina Hooda, ki ga je imel že tako čvrsto v rokah. Rabelj mu je bil že natikal voko okrog vratu, samo spodnosti ga je bilo še treba dvigniti — in sir Guy bi bil za zmerom obvarovan težkih brig.